

This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.

The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website

<https://kksu.co.in/>

Digitization was executed by NMM

<https://www.namami.gov.in/>

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
<https://egangotri.wordpress.com/>

233
Checked 2012

M-233

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक	
233 हस्तलिखित संग्रह	
दाखल क्र.	३१८०
विषय	पुजारी
नाव	अधित्थोदापनविदी
लेखक / लिपीकार	—
पृष्ठ	०२
काळ	—
पूर्ण / अपूर्ण	—

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथ पूर्वकमलाकरानुसारी अश्वथोद्यापनविधिः ॥ तत्र ब्रात्मणा दिव्येर्येषु
कुरकपीतहरितवर्णश्वर्यरुद्धरारापणीयः ॥ तस्य समीपे निबंमालती तुलसींवा अरोपयेत् ॥ उदकसे
चनाहि नायरिपालयेत् ॥ ततोः अष्टमेऽकादशोद्धादशोवर्षे गुरुशुक्रास्त्राद्यभावेऽपनयनोकेकालेतदु
पनयनं कार्यं ॥ शूद्रस्त्रापितेश्वर्येषु श्वर्वीक्षोराणिकम्भाराम प्रतिष्ठामात्रं ॥ न लृपनयनं ॥ तस्य उपनयनान्वर्त्ता
दिल्लकं सदन रत्ने ॥ तथा नकुर्याण्डेहि तेश्वर्ये विद्युद्धावाग्निनाहते ॥ उपवीतं प्रकृतिरिक्तं धृपर्णं कुरा
न्विते ॥ सहस्रपर्णसंपत्तो सत्पांवो धितरी ऋवं ॥ कार्यमुद्यापनं नृनं विवाहविधिनान्वरेः ॥ ॥ अथ प्रयोगः ॥
ग्रन्तमानः कृतमांगलिकस्वामः भद्रासनेऽपविश्याचम्प्राणानायम्पदेशकालो संकोर्त्यममस्मस्तपाप
स्त्रयद्वारककुलकोटिसम्भूरणपूर्वकविश्वसायुज्यप्राप्तिकमोघस्यापनयनमहंकरिष्ये ॥ तदंगत्वेन गणे-
पुण्याह ॥ मातृ ॥ नांदी ॥ आर्यव्रत्सदस्य दिवरणं करिष्येऽनिसंकल्पसामान्यविधिनाकुर्यात् ॥ आनादीर्थे
श्रवयथा विभवं वृत्तयेत् ॥ तत्र आवार्यः कर्मसंकल्पआस्त्राद्विश्वसासर्वपक्षिकरणान्वदिकं कुर्यात् ॥ न तः पं

३. कृतान्तिरसिवित्रधजोषार्थं ३

वा
चामृतैः शुद्धोदकेन सर्वोषधिजलैश्चाश्रयमभिविन्चेत् ॥ तत्रमंत्राः ॥ आप्यायस्व दधिक्राव्यो द्युतं मिमिस्ति प्रपुषा-
स्वादुः पवस्व ॥ आपाहिष्ठा इस्कं गंधनैर्वेनाभ्यज्य हरिदादिनाभृषितं क्लासूनेण संवेष्य गंधादिनाभ्युलंष्टा-
त्यनीराजनं कुर्या त् ॥ ततः अश्वस्य दूर्वभागे कुर्दुर्लिङ्गं विधाय अग्निस्त्रापनां नं कुर्या त् ॥ ततो नवग्रहासं-
स्थाप्य वरुणं वरुणायित्वा दृश्येत् ॥ ततः पूर्वतो वेद्यादेव स्वं प्रसार्य अस्तु द्वं जेसु वर्णमयं आमृतां अग्न्युता-
रण दूर्वकं बुलस्य तेशनव व वादिति मंत्रेण लक्ष्मीनारायणमावास्य वो देशोपचारे दृश्येत् ॥ उत्तरतः शान्तिकैर्त-
शरुणायित्वा पंचपद्मुवस्त्रमूलिकासर्वेषिध्यादिनिधाय प्रार्थ्येत् ॥ ततो मिं नव्वा किंते ग्रावित्यादिनक्षु-
षी आज्येन तेष्वं तमुल्काग्रहान्वाधानं क्लवा ॥ अग्निवाम्बद्धं द्वं प्राजापतिं अग्निं पवमानं त्रिः विशेषधीः पिप्पलप्रजा-
पतिं चान्येन पदलाशसमिद्द्विश्वरुणाच प्रसिकं एकेकायाग्राज्याद्वायस्यालक्ष्मीनारायणं अस्त्रेतरसहस्रसं-
रव्याकामिः दृश्यात् तिलाकुतिभिर्वर्षस्य ॥ गोषेण स्विद्वृत्तमित्यादिसद्योयस्य इत्यन्तमुल्काचरुष्ट्रपणाद्योज्यमा-
गानं क्लवा ॥ कववरुणाणीत्यस्य दीर्घतमामित्रावरुणो विद्वृपू ॥ वस्त्रव्युगेनावस्थयेष्टनेविनियोगः ॥ यज्ञोपवी-
नमिति मंत्रस्य परब्रह्मस्त्रिष्ठिः ॥ परमात्मादिवता ॥ विद्वृपूष्ठदः ॥ यज्ञोपवीनदानिविनियोगः ॥ ग्राविपामेतस्यमा-

अजिनंदं च नृष्टीं दत्ता ॥ अश्वस्येवो निषदनमित्यस्य भिषगोपध्यो नुदुपूर्वं अश्वस्य दृश्येत् ॥

जवामन्त्रर्षिः ॥ विद्वृत्विद्वृपूष्ठदः ॥ अश्वस्य मेरवलावेष्टनेविनिः देवस्य तेति मंत्रां तेहस्संगृह्य वृष्ट्युद्धारा-
स्वादुः प्रणवव्याहितिपूर्वकं त्रिग्यित्रिजपेत् ॥ याऽत्रोषधीरितित्रयो विश्वर्वस्यरूपकस्य ॥ अथवंणाभि-
षगोषधयो नुष्टुपू ॥ अश्वस्य रुणापतेविनियोगः ॥ याऽत्रोषधीः पूर्वजाताशनिवर्गविलुष्ट्यात्मकनस्त्विनया-
दतिभिश्वाश्रयं रुणापयामीति खण्डशालाकयास्त्रपूरुणापयेत् ॥ ततो चाधानक्रमणणं जुहुयान् ॥ तत्रमंत्राः ॥
यस्तस्मयाहृतीनां विश्वामित्रजमदभरदाजप्रत्यक्षर्षयः ॥ अग्निवायुस्वर्यप्रजापतयोरदवताः गायत्र्युष्टिग-
नुष्टुपूहस्य छांसि ॥ अश्वस्योपनयनप्रधानान्यपलाशसमित्रकरहोमे व्याठतिभिर्कुला ॥ अग्नश्वायुं वीति-
तिस्तपाशांतवेरवानसाक्रृष्योग्निः पवमानोगायत्री ॥ अश्वस्य अग्नेत्रायूष्वं प्रत्यक्षं अश्वयेपवमानायदः
ओषधयः संवदं तेष्वस्यार्थविष्णोभिषगोषधयो नुष्टुपू ॥ विनियोगः ग्रन्त ॥ ओषधयः संवदते ॥ ओषधीभ्य-
अश्वयेन इत्यस्याथवण्णोभिषगोषधयो नुष्टुपू ॥ अश्वः अश्वस्येवो निषदनं ओषधीभ्य इदं वृत्तमित्यन्तशनव व वा-
इत्यस्य विश्वामित्रो यूर्विद्वृपू ॥ अश्वः वनस्य तेशनव वा ॥ ओषधीभ्य इदं द्वास्तु पर्णोत्तर्धतमाविश्वेदेवज-
गती ॥ अश्वस्योपद्वास्तु पर्णस्त्रियुजासरवाया ॥ पिप्पलायः समस्तव्याहृतीनापरमेष्टिष्ठापतिः प्रजामिष्ट

हती॥ अश्वथो० भूर्भुवः स्वस्माहा॥ प्रजापतय इदं॥ ततः वनस्पते शतवत्ता इत्यनेन पूर्वोक्ते नर्मन्त्रेण अष्टो
तरसहस्रं घटतान्काति लाङु तीर्कु त्वाशेषेण स्त्रिएष्टकात मित्यादिप्रायश्चित्त होमानं कृत्वा इंद्रादि लोकयास्त्वम्
आदित्यानवप्रहदेन ताम्यः क्षेत्रपालाय च वलिं त्वा पूर्णाङ्गिति इत्वाकलशोदके न यजमानमस्त्रियक
र्मशेषं समापयेत्॥ ततो भिस्तादानादियथानारकृत्वा॥ अश्वथस्योत्तरतः वैत्वरवादिराघव्यनमयूपं उष्ट्रय
खवनस्पते इति मन्त्रेण रोपयित्वाऽधिक्षुण इति पूजयित्॥ ततः अश्वथेव इति गंधपुष्ट्य धृष्टीपन्नैव घफ
लतां वृलदाद्विष्णुष्ट्र्याजलिभिः संपूज्य॥ अश्वथं स्य पूष्ट्राप्राथयित्॥ अश्वथो सिजं नाथ पुरोद्देवै विनिर्मितः
पापं नाशय महावंदेव पुण्यं देहि महाफलं॥ क्षणिरोदधिसमुद्दृते तुलसीहरिवद्धुभे॥ अश्वथो द्यापनफलदेहि
मत्यं सादाशिवे॥ ३॥ आवायादीनं पूज्यते भ्योदक्षिणादत्वान्येभ्यो ब्राह्मणेभ्यो भूयसीदं द्यान्॥ यथा शक्तिना
लयाभोजयित्वा सह कृते सुजीत॥ ॥ इत्यश्वथो द्यापनप्रयोगः॥ ॥ ॥

[OrderDescription]

,CREATED=16.09.19 12:36

,TRANSFERRED=2019/09/16 at 12:40:00

,PAGES=4

,TYPE=STD

,NAME=S0001819

,Book Name=M-233-AYODHYODHAPAN VIDHI

,ORDER_TEXT=

,[PAGELIST]

,FILE1=00000001.TIF

,FILE2=00000002.TIF

,FILE3=00000003.TIF

,FILE4=00000004.TIF

,